

Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou

XVIII TROBADA DE POETES

ESTIU 2010

Vilanova d'Escornalbou, 26 d'agost de 2010

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

XVIII TROBADA DE POETES

Presentació de l'Acte: Antonieta Mas

PERFIL D'UN SOMNI
Dolors Virgili Recasens (Bràfim)

TERRA-LLIURE I LLIBERTAT
Frederic Font Dalmau (Mont-Roig del Camp)

GRÀCIES PARE
Miquel Taverna Balcells (Alforja)

MÀGIA D'AMOR
Miquel Taverna Balcells (Alforja)

BEN DIT I MAL COMPRÈS
Joan Vilella Casals (Botarell)

IAIOS I IAIES
Francesc Rebull Gras (Bràfim)

LLUITA TOT I SENTIR-TE PERDUT
Dolors Ollé Aragonès (Vilanova d'Escornalbou)

POESIA I LA XVIII TROBADA
Eugeni Anguera Manuel (Vilanova d'Escornalbou)

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

LA CRIDA
Lluís Nadal Jasan (Botarell)

L'OFICI DEL PAGÈS
Magda Garcia Capafons (Mont-Roig del Camp)

ÉS INSENSIBLE EL PODER
Maria Torrents Salvat (Riudecols)

NIT DE NADAL
Antonieta Cugat (Pratdip)

REFLEXIÓ AL PEU DE LA CREU
Baldiri Anguera Guitart (Vilanova d'Escornalbou)

COSES DE L'AHIR
Josep Mª Anguera Guitart (Vilanova d'Escornalbou)

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

PRESENTACIÓ DE L'ACTE: ANTONIETA MAS

Bona nit a tothom:

Em trobo aquí perquè el passat dia 15, diada de la Mare de Déu d'Agost, Sant de les “Maries”, vaig pujar a portar flors a la “padrina” en el dia del seu sant. Quan tornava cap a casa em vaig trobar amb el Joan i l'Enric, i em van proposar que pugés avui, dia de la “Trobada de Poetes” ja que sabien que a mi recitar poesies m'agrada molt. Aquesta proposta, la veritat és que em va fer molt il·lusió i em va donar gran alegria. Però poc després vaig tenir una gran sorpresa quan vaig entendre que el que em demanaven no reia recitar poesies, sinó que era fer la presentació d'aquest acte, això era diferent, això era un altre cosa. M'ho deien a mi perquè creien que estic en la situació de les persones a qui en aquests últims anys han demanat que facin la tasca, persones que hagin viscut o tingut una bona relació amb el poble. Així és més fàcil explicar records, vivències, impressions d'aquell temps viscut al poble i la visió que ara es té des de fora.

Doncs si, jo estic en aquesta situació perquè vaig néixer a Vilanova i aquí he passat la meva infància i part de la joventut, concretament fins que em vaig casar i me'n vaig anar a Tarragona, d'això fa uns quants anys. Des de llavors sempre he estat molt pendent i en contacte amb Vilanova, ja que aquí quedaven els meus pares i molts familiars i amics.

Aquesta tasca que em proposaven significava una altra cosa, uf! El que em venia a sobre. Treure molta pols i reciclar bona part de la infància i la joventut.

Bé, me'n vaig anar a dalt de la golfa, on hi tinc un bagul ple, ben ple, i vaig començar a treure coses i coses, moltes gairebé no recordava que hi eren, ja les havia oblidat.

Per començar diré que en aquells anys de la meva infància al poble no hi havia cap carrer encimentat o asfaltat, només el carrer Major estava una mica millor, ja que estava adoquinat. Els dies de pluja, com quedaven de fang les entrades, escales i tota la casa!. No teníem aigua corrent i l'havíem d'anar a buscar al es fonts, al poble n'hi havia tres. A casa teníem molt a prop la font de la Plaça, un petit privilegi ja que estava situada on ara hi ha l'Ajuntament, s'havia d'anar a buscar aigua cada dia, i naturalment a l'estiu, moltes més vegades. A mi la mare m'hi feia anar a omplir una galleda cada dia una estona abans de dinar i de sopar per posar el vi i les litines en fresc, també la fruita que havíem de menjar de postres. Naturalment, no teníem nevera.

L'escola ens ocupava bona part de la jornada. Hi anàvem de dilluns a dissabte, encara que el dissabte només pel matí, estava a l'edifici on ara hi ha la Llar d'Infants i la Biblioteca. A la planta baixa entrant a la dreta hi havia la classe dels nens, el Sr. Jaume era el mestre, imposava molt i manava uns problemes on calia fer moltes operacions per resoldre'ls... no s'acabaven mai. Entrant a l'esquerra hi havia la classe de les nenes. La Srta. Rosita era la mestra, era de Mont-Roig, i passava tota la setmana a Vilanova a casa de la seva tieta Carmeta; els problemes que manava eren més senzills i fàcils de resoldre.

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

A l'hora del pati sortíem a la carretera, la part de dalt per les nenes i més avall pels nens, aquest era el nostre pati, ja que normalment no passava cap cotxe en tot el temps d'esbarjo.

En aquells anys, tant els nois com les noies érem una bona colla. Érem molt cridaners, i ens ho passàvem molt bé jugant pels carrers (el Baldiri n'ha fet una bona llista de jocs en el seu escrit del programa de la Festa Major), jugàvem al potet, a la vinora, i ens amagàvem per les entrades i cellers de moltes de les cases del poble, de totes recordo una que ens tenia el cor robat; era Cal Damià, amb aquella entrada tan gran i aquella barana de fusta que fèiem servir de “ tobogan” fins que sortia la Sra. Maria i ens renyava, i llavors marxàvem. També ens amagàvem moltes vegades a la premsa de Cal Damià, i des d'allí, sortíem a l'hort i continuàvem fins el xalet de la Sra. Pilar i el Sr. Rafel.

Molts diumenges, a l'estiu al vespre anàvem a passejar per la carretera i els dilluns i els dissabtes al tard anàvem a esperar el cotxe de línia. Encara sento l'olor de la gasolina, a mi m'encantava. Recordo que de tant en tant la mare m'acompanyava a agafar-lo, per anar a passar uns dies amb els avis i tiets. Sortia a les 8 del matí, a principis de l'hivern encara no havia sortit el Sol; en arribar a l'empalma començava a sortir ben petit i durant el trajecte anava creixent i creixent, per abans d'arribar a Reus ser ben gran, brillant i majestuós com sempre.

Els diumenges i dies de festa anàvem a missa, després a fer el vermut, i a les tardes d'estiu es feia ball amb la gramola a l a sal del cine i a la nit després de sopar, una pel·lícula de cine, a l'hivern feien el cine a la tarda, posaven dues pel·lícules, la bona i la dolenta, a més de l'obligat NO-DO. Era freqüent que al llarg de la sessió hi hagués algunes incidències, ja fos perquè es trencava la cinta, o la màquina presentava algun problema, o s'atrasava el “pase”, l'intercanvi de la pel·lícula, o part d'ella, que es feia amb els cines de Mont-Roig o altres pobles. A vegades, entre les dues projeccions, tenies temps d'anar a sopar.

Sovint feien pel·lícules d'indis; quan això passava els nois s'animaven de seguida a jugar a fer l'indi, si era de romans, també era fàcil que algú es fes una espasa amb una verga o tros de fusta, si era de por ens tapàvem amb els abrics i els nois, per fer-nos enfadar, encara ens en feien agafar més.

Vaig viure la joventut en aquella època en que tot era pecat: la lletra d'una cançó, ballar una cançó lenta, anar a veure segons quines pel·lícules.. no es podien veure les 3R o 4R, eren pel·lícules verdes, llavors ho miràvem a través de foradets que hi havia al biombo que separava el Cafè de la sala del cine, i a l'estiu des del carrer, ja que les finestres de la sal estaven obertes perquè passés la fresca. Nosaltres miràvem i miràvem i no veiem gaire cosa verda.

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

Als estius és normal anar-se a banyar, llavors no hi havia piscina però hi havia una bona llista de basses per anar-hi, encara que poder banyar-se depenia d'una sèrie de condicions: que hi hagués aigua, ja que potser havien regat el dia abans, que fos una mica clara, perquè podia ser que fes dies que no n'hi entrés de nova, que l'amo no hagués acabat la paciència, potser algú l'havia fet enfadar... Entre aquestes basses recordo la de Cal Rom, la del Josep Taberner, la de Cal Falsetà, Batseres, etc.

Però no sempre podíem anar a jugar o passejar, al cine o a ballar, llavors gairebé tots els nois i noies, fins i tot els nens i nenes a partir dels 9 o 10 anys, passada la Festa Major, havíem d'anar a ajudar a l'avellana, veremar, a la garrofa, i més tard a l'oliva. Setembre, octubre, novembre... aquests mesos eren el temps de la collita, i aquests productes la principal font d'ingressos de la majoria de les cases, per això calia recollir-los el més ràpid possible.

Vaig estar aquí el dia del play-back. Em va agradar i m'ho vaig passar molt bé; des d'aquí us vull felicitar a tots, sou uns grans artistes, des de les “teresines” delicioses, els cantants, les ballarines, aquells nois divertits i atrevits, i el presentador. Chapeu a tots!

Però sabeu que quan nosaltres érem petits també vam fer un gran espectacle? Vam representar un conte on la Maria Neus feia de Caputxeta i la Magdalena feia de la seva mare, i tots els altres fèiem de fades. El meu cosí Josep M^a i la Dolors de Cal Estevet, cantaven “a la sombra de una sombrilla”, la Paquita i el Josep Joan ens van delitar cantant i ballant una jota, i d'altres que no recordo prou bé qui eren, o què feien.

En una altra temporada es va formar un conjunt musical, una petita orquestra. Les actuacions normalment eren a l'entrada de Cala Sisqueta, al carrer de l'Auvina. Alguns dels components, si no ho recordo malament, eren el Mateu, que tocava la bateria, i el Jaume Porxo, que era el vocalista; tocaven, ballaven i cantaven, fins i tot el ball del ram. També hi va haver un grup de teatre; vam representar algunes obres, i vam anar a actuar a algun altre poble. En l'organització hi participava el mossèn, i si en l'obra hi havia algun nuvi o marit, no volia que aquest paper el fessin els nois de la colla, l'havien de fer altres més grans, que ja fossin casats. Hi van participar el Josep M^a “Maco” i l'Antonio “Paleta”.

En els últims anys que vaig anar a l'escola, recordo que era important la festa del Domund. Ens disfressàvem de personatges de diversos llocs del món, es cantava alguna cançó, es representava alguna petita història, i es desfilava per tot el poble. La finalitat d'aquesta actuació era ben noble: recollir diners per ajudar a les missions.

Ja de més gran es va formar el Club. Estava situat a la casa de Cal Pastisser, al Castellet, on hi havia l'antic forn de pa. Aquí ja érem més moderns i a més d'un futbolí i un ping-pong, també hi havia una màquina amb un bon nombre de discos que podies seleccionar.

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

Un estiu també vam tenir l'oportunitat d'aprendre a ballar sardanes, ens en va ensenyar el Sr. Joan de Tarragona, que amb la seva dona, la Montserrat, i els seus dos fills, passaven les vacances a Vilanova.

I posat a treure, segur que sortiria molt més del bagul, però no us vull cansar, així que tanco.

Abans d'acabar m'agradaria saludar i donar una forta abraçada a tots els que vam conviure junts a Vilanova en aquells anys, en aquell temps, a familiars i amics, als més veterans, amics dels meus pares i tiets, als de la meva colla, a tots els més joves, que per llei de vida aneu ocupant el lloc que han deixat tots aquells que ja ens han deixat, segur que des del cel també participen en tots aquests fantàstics actes de la nostra Festa Major. Un record molt especial per ells.

Una salutació també per a tots aquells que darrerament heu vingut a viure a Vilanova, segur que us hi trobeu molt bé, i espero que cada dia s'hi sentiu millor.

No he volgut anomenar a ningú perquè la llista hagués sigut molt llarga, i segur que m'hauria deixat a més d'un, però vull fer una excepció; vull felicitar al Sr. Tomás Gil i Membrado, ja que fa poc li ha estat concedida la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. Felicitats. Moltes Felicitats. Ell vinculat amb Vilanova des de que va conèixer la Rosa, la seva esposa, una amiga de la meva mare.

I per últim, no me'n oblidava, no, he de saludar i felicitar a tots els membres d'aquest col·lectiu, poetes, i rapsodes, que des de fa força anys amb els vostres poemes i escrits ens feu passar una estona tan distreta i agradable... Felicitats. Per molts anys que poguem gaudir d'aquest acte habitual dins de la nostra Festa Major, i que podem seguir ampliant la vostra obra per poder-nos-la oferir, al temps que contribuïu a conservar i enfortir la nostra molt estimada i tan maltractada llengua catalana.

Moltes Gràcies.

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

PERFIL D'UN SOMNI

Asseguda al pedrís amb el nesprer per ombra
un somni se'm desvetlla tot fitant l'horitzó,
a la terra que trepitjo, hi tinc petjada fonda
i l'aspre vent em porta poder flairar una flor.

Alhora que reposo vaig fruit de l'estança
d'aquest cel i muntanya de rogenca esplendor,
i em complau la vida perquè tinc l'esperança
de despertar algun dia defugint de la por.

Sóc tros d'arrel que lluita per conquerir la imatge
d'un arbre de gran soca amb pollancs renovats
i en somnis m'alimento d'il·lusions i coratge
i així et veig, Catalunya, lliurada dels ingrats.

Tal volta potser de sobte em desvetlli la joia
en veure que es bressolen les roselles i el blat
i a l'observar el paratge em sentiré cofoia
mirant com es desplega un flamant estendard.

La nova Catalunya té empelts de gent de brega
que no es desencoratgen ni perden mai el nord
i així que ve la calma se sent com batega
un cor ple d'alegria, de força i de conhort.

Aquest perfil d'un somni
és un combat guanyat
i així et veig, Catalunya,
amb canvi i llibertat.

Dolors Virgili Recasens

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

TERRA-LLIURE I LLIBERTAT

El camp plora bon pagès? I ell m'ha contestat,
-amic no passa res, el camp té llibertat.

El meu cor desconcertat s'ha quedat dessabut,
quan més l'he mirat, més l'he vist desconegut.

Ell no estava content, tenia trista la mirada,
jo pensava en la gent de l'aixada desgastada.

Avui el pagès es sent vell, al veure que plora la plana,
desde dalt del seu castell ha vist la terra amb gana.

Ell m'ha dit que la llibertat en la terra té un gran pes,
però el que he contemplat és que està plorant el pagès.

De sobte m'ha demanat que en fes una poetitzada,
com que el tema m'ha agradat avui en faig recitada.

Si senyors! La terra ens plora, la soledat l'altera...
crec que ha arribat l'hora d'estimar la nostra terra.

Ella està abandonada i el pagès està plorant,
necessita recalçada i ningú l'està ajudant.

Aquest matí he llegit un cartell, allí hi deia- Terra Lliure i Llibertat,
i he pujat a vostre castell per contemplar la veritat.

Sols he vist un pagès pensatiu, una terra amb molta gana,
i la calor de l'estiu cremant tota la plana.

He retornat a vostre vila amb gran preocupació;
he vist molta gent tranquil·la, celebrant la Festa Major.

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

Allí a la Plaça de la Font un recital de poesia,
que intentava treure la son de tota la pagesia.

Algú m'ha parla de “ l'avi Josep “, ell estimava la seva terra.
El dia que feia molt fred, pujava al mas alt de la serra.

No necessitava cap cartell que digués Terra Lliure i Llibertat,
ell tenia el seu “ cartell” per contemplar la veritat.

Ell estimava la seva plana i el seu poble tant estimat,
avui el cor del seu nét exclama: més diners i menys llibertat.

Frederic Font Dalmau

Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou

GRÀCIES PARE

Nostra vida és caminar
envers un nou despertar
d'un somni dolç i real
per camins de fantasia
entre la foscor i la llum del dia
cap a un destí celestial.

I en el caminar dels anys
anem trobant nous companys
en aquest trajecte genial
i així anem fent el viatge
amb l'amistat com equipatge
de la nostra vida terrenal.

Al principi de la nostra existència
anem agafant experiència
entre la bondat i el valor
la mare ens dona tendresa
el pare la saviesa
i entre els dos la fe i l'amor.

Recordo perfectament
quan el pare en tot moment
em guiava i em protegia
d'ell vaig aprendre l'honradesa
com del cel la seva bellesa
i de l'ànima l'alegria.

La meva mare em va donar la vida
el meu pare l'embranzida
per lluitar i competir
com a pare i com a company
per superar cada parany
com la pena o el patir.

El meu pare amb bona mesura
em va ensenyar l'agricultura
i secrets de comptabilitats
em va ensenyar noms d'ocells
entre mig de bons consells
i també el joc dels escacs.

Com tenia bona memòria
d'ell vaig aprendre d'història,
d'ètica i de religió
creient de Déu i del proïsme
em va inculcar catalanisme
tot cercant la perfecció.

Jo crec pare que tot això
a mi m'ha fet un xic millor
guiant-me cap al port de l'honor
amb la bondat i la poesia
el respecte i la filantropia
i el sentiment de l'amor.

Gràcies pare per l'alegria
gràcies per la teva companyia
per sempre i en la teva partida
gràcies pare jo et dic
per mi has sigut un bon amic
gràcies pare per donar-me la vida.

Miquel Taverna Balcells

Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou

MÀGIA D'AMOR

Brillant estelada
joliu matinada
en un dia clar
fresca rosada
tendra i perfumada
joiós despertar.

Llum que difumina
la fràgil boirina
mentre el Sol naixent
el món il·lumina
com suau medecina
del cor i la ment.

Tendres gessamins
omplen els jardins
de llum celestial
cobrint amb suau vel
de color de cel
bells mars de corall.

Miracle joiós
fresc i esponerós
d'un immens valor
que omple cada dia
de brisa d'alegria
la bondat del cor.

És sublim fantasia
feta de poesia
és diví tresor
és sentit de vida
és suprema embranzida
és màgia d'amor.

Miquel Taverna Balcells

Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou

BEN DIT I MAL COMPRES

De la música un gran mestre
tranquil passejava pel camp
comentant amb un deixeble
que l'escoltava amb gran afany.

-Com s'ho feu- el xicot li deia
per fer aquestes grans composicions
que vós mestre en sou un geni
admirat per les nacions.

-El meu secret bon minyó
és saber aprofitar l'hora
vingui de dins o de fora
per no deixar escapar l'inspiració.

A prop d'allí treballava
un pagès tot renegant
que del matí al vespre suava
i per més que s'escarrassava
mai no podia fer un ral.

De sobte, el mestre s'exalta
el seu rostre a canviat
i diu al deixeble: Corre
cuita que estic inspirat.

Porta un paper o el que sigui
que no ho puc deixar escapar
doncs fa falta que ho escrigui
perquè això no tornarà.

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

El xicot tot esverat
veu el pagès i s'hi acosta
això sembla fet a posta
pensa el noi més descansat.

Correu bon home, un paper
que al meu mestre se l'hi escapa
i si ara no ho agafa
farem un bon mullader.

El pagès tot caxassut
aixeca l'esquena i mira
-carall si que està fotut-
si aquest xicot no respira.

Correu bon home, un paper
repeteix el xicot suplicant
i el pagès tot cançoner
li contesta en un instant:

Si al teu mestre se li escapa
no cal ser tant cridaner
que ho faci sota d'un marge
que jo després ja ho colgaré.

Joan Vilella Casals

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

IAIOS I IAIES

Ara que tot va tan de pressa, una atenció,
a veure si esteu atents i sou capaços,
de trobar el fil d'aquesta endevinalla.
Són com abans els encàrrecs de les cigonyes?

Si esteu atents mirarem d'aclarir,
buscant amb simpatia els culpables
d'aquest anar i venir a portar comandes.
Doncs són, ni més ni menys, els iaïos i les iaïes.

Avui dia els pares, abans de fer la comanda,
planifiquen punt per ratlla l'arribada
i sobretot confien que el iaïo i la iaïa
els plaurà fer servir de nou la trona.

Aquí comença la feina de la gent gran,
de nou sense voler, hauran de tornar a ser pares,
i de cap de les maneres podran estar fotuts,
perquè aleshores hauran de llogar cangurs.

Per això ara quan s'escriu a les cigonyes,
es pensa una mica amb els que més aprecien
i amb veu baixa fent xiu-xiu diuen
que macos, valen un imperi els iaïos i iaïes.

Si més no de tant en tant, potser rondinen,
res de dolent,...al contrari, estan satisfets
veient que encara són necessaris i vàlids
d'estar amatents en el que més estimen.

Per tant la solució perfecta, són elles i ells,
mai demanen i sempre donen el que tenen.
Sinó pregunteu als petits a qui més estimen,
i la resposta és ràpida: el iaïo i la iaïa.

Francesc Rebull Gras

Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou

LLUITA TOT I SENTIR-TE PERDUT

Et sentiràs cansat,
l'esperança t'abandonarà,
els teus errors, et faran mal,
i les traïcions et feriran.

Aquell dia et demanaré:
Que tornis a començar.

La il·lusió s'apagarà,
el dolor cremarà els teus ulls,
la tristesa et farà perdre el significat,
i potser et serà impossible expressar-te.

Llavors et demanaré:
Que m'intentis cridar.

Sé que els teus esforços seran ignorats,
trobaràs a faltar la teva llibertat,
la incomprensió trencarà el teu somriure,
i el plor t'ajudarà a alliberar-te.

I llavors et demanaré:
Que ho tornis a intentar.

Recordant:
Que tots volem estar al teu costat,
que et volem ajudar,
que et necessitem,
I els que realment t'estimem.

I per això et demanem
Que no deixis de lluitar.

Dolors Ollé Aragonès

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

POESIA I LA XVIII TROBADA

Poesia:
Nosaltres som poetes!
Tu ets nostre Mare!

Mare:
Alçant les mans et lloem!
Nosaltres som humans!
Em nascut i morirem!
Tu ets poesia viva!
Tu viuràs eternament!

XVIII Trobada:
Avui, jo parlo del temps,
i no pas del temps que fa!
Avui, jo parlo de la Trobada!
Que ja fa temps que es va crear!

Avui, parlo de la nostra Trobada!
Que el temps ha fet madurar!
Avui, parlo de la nostra Trobada!
Que el temps farà perpetuar.

La nostra XVIII Trobada!
Amb el seu segell intel·lectual!
Regala a la nostra Vilanova estimada!
La més Noble Credencial!

Eugeni Anguera Manuel

Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou

LA CRIDA

La rogenca fulla
crida l'hivern
a l'esguard de la brocada
i espanta el fred tota curulla
amb records de vida mig gelada.

La frescor matinera de la gebrada
embolcalla l'alè matiner
amb bufanda i barretina enfarinada
tot esperant el solet juganer.

Els drets xops de la rasa
mormolen al veïnat
el dur hivern que s'atança
i esdevé força gelat.

El vidre de la bassa
fa tremolins al mirar-ho
enyorant l'escalfor de la casa
quan surts al camp
tot i sapiguent-ho.

Pomes al canyís i raïm penjat
perfumen les tranquil·les golfes
i encenen els records d'un estiu passat
mentre el foc va bullint les sopes.

Jo tinc una esgarrifança
comparant la joventut amb l'estiu
senitud amb hivern.

Lluís Nadal Jasan

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

L'OFICI DE PAGÈS

De l'ofici de pagès
se n'han fet mil acudits,
sovint amb mala fe,
i menyspreant el que ell sap fer.

Ho hem sentit moltes vegades,
allò de.." és un pagès! "
" Valga'm Déu! Si és un heroi! "
Sense ell la nostra vida
no tindria esdevenidor.

De la terra ell en treu vida
patint freds i calors,
sempre brut i ple de terra,
per donar-nos menjar a tots.

No hi encara cap ofici
que doni tan profit,
per poder menjar i viure,

cal que el pagès segueixi actiu.

Així doncs, tinguem-ne cura,
i agraïm el seu esforç,
perquè si un dia el pagès s'acaba,
llavors hi perdrem tots.

Magda Garica Capafons

Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou

ÉS INSENSIBLE EL PODER

És tanta l'ignomínia,
la insensibilitat del poder
i la disbauxa agosarada
de certs individus units
per les diferències, tal com els ve,
a través d'un capitalisme cretí
que provoca salvatjades
i sagna els oprimits,
fins a les ombres dels seus rostres.
Aquests són embolcallats i silenciats.
Revoltes tenebroses, armes màgiques,
malalties esfereïdes, vides plenes de desolació.
Viure en aquest desori no té perdó.
Deshumanitzats, pel domini de l'opressió.
Infants malmesos, per bombes d'explosió,
ultratjats pel domini de l'ambició.
Des d'una fosca tenebra difuminada, són homes frustrats de vida buida,
maltractadors de la humanitat,
anhelen l'acústica ferida,
de la inesperada presa,
per uns euros adquirits, a frec de la recerca.
Perjudicant a l'amic, al company i l'estrany.
Què l'importa l'ultratge, al vil capital.
Pobles ,que per l'atzar, són esclaus dels rics injustos.
El pecat de la luxúria, per ells és suau.
-Poderós...no tens remordiment,
d'aquest nen que has ferit
amb la mirada enfollida.

Maria Torrents Salvat

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

NIT DE NADAL

Va caminant per valls i carenes
amb pas pausat, li pesen els anys,
un dels éssers desnonats d'avui dia
s'ha deturat, aquesta nit freda,
tenint per sostre el cel estelat.

La seva mirada, cabal de tristesa,
pell rugosa i colrada, li cobreix el cos,
és l'empremta heretada de tantes penúries,
tempestes viscudes,
de soledat, de misèries, de fred i fam.

La nit avança cada cop més fosca,
la neu s'arrapa glaçant el seu cos,
l'indigent es para, ja no té força,
se li esmuny la vida...
veu com s'apropa el perfil de la mort.

Mira al voltant com les portes es barren,
busca i no troba l'estel de Nadal,
ell no està sol aquesta nit fosca,
el seu fidel gos no el deixa un instant.

A trenc d'alba un pastor s'adona
del cos d'un home, prop del seu corral,
junt al seu amo, un gos grinyola...
És l'indigent, que amb sa companyia
a mort de fredor la nit de Nadal.

Antonieta Cugat

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

REFLEXIÓ AL PEU DE LA CREU

Senyor, vull seguir-vos entre dubtes,
entre molts punts suspensius,
fruits dels meus febles arxius,
presoner d'aquest món tan abrupte.

Et veig Senyor, a la creu clavat,
davant la indiferència del nostre món,
ferit des dels peus fins el front,
potser no mereixem ser salvats.

Veig l'angoixa en el teu rostre,
del calvari momentani esclau,
jo penso que en eixos tres claus,
hi ha la inèrcia de cops nostres.

Voldria arrencar-vos les espines,
i vós arrencar els meus dubtes,
per així, ser més veritable el meu culte,
i més ferma la meva estima.

Segueixo resant, Senyor,
oracions que vaig aprendre,
i així parlant-vos entendre,
que distrec vostre dolor.

A l'ombra de la teva presència,
jo m'arronso, i tu Senyor ,et creixes,
visc jo per morir, mors tu per néixer
i ets per nosaltres essència.

Voldria haver-te vist semblant paraules,
i no sols penjat a la creu,
haver compartit mantell i taula,
escoltant la teva pròpia veu.

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

Afloren encara en mi, raonaments soterrats,
sense ja quasi temps d'assimilar-los,
potser he après la lliçó massa tard
per a corre cuita a aplicar-la.

Senyor, aclariu-me aquests dubtes meus
atenent aquest meu clam darrer,
però envolteu-me de llum primer,
podeu fer-ho que per això sou Déu.

I quan un dia em truqueu a la porta,
per rendir-vos comptes pel comportament meu,
sigueu indulgent, per no saber aguantar la torxa
de la llum que és camí, que guia i reforça
la fe que m'apropa al meu Déu, al Déu meu.

Baldiri Anguera Guitart

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

COSES DE L'AHIR

Ara que comencem a fer-nos grans,
voldria fer una repassada,
a algunes coses d'abans,
que després del recorregut dels anys,
mereixen esser recordades.

En aquest camí de la vida,
alguns ja hi portem un trajecte bastant llarg,
i realitzat l'itinerari dia a dia,
comparem amb l'ahir l'evolució de la família,
i respecte a ara, veiem com ha canviat.

Antigament, les generacions conviuen
sota una mateixa coberta,
els petits dels grans apreníem,
i tots junts integrats coincidíem
en respectar la jerarquia establerta.

Avis, pares i fills, reunits entorn la taula
a l'hora de l'àpat corresponent,
menjant i fent petar la xerrada,
o escoltant el que la radio ens posava,
conversant plegats agradablement.

Ens apanyàvem amb el més elemental,
dins d'una societat de consum deficitària
amb carestia d'elements essencials,
que ara són bàsicament fonamentals,
per al desenvolupament de l'activitat diària.

També els treballs realitzats al camp
han quedat registrats amb solidesa
comentava una dita d'abans:
“ gent del camp, gent del llamp”
elogiant al pagès per la seva fortalesa.

L'ampli món de la pagesia
un camí obert a la diversitat,
ha estat un plaer dedicar-hi el dia a dia,
cuidant del nostre entorn amb valentia,
ben orgullós de l'esforç realitzat.

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

Malgrat sia una feina molt complexa
per al coratjós pagès del nostre camp,
suportant sobtadament una climatologia adversa,
i uns preus encaminats a la inversa,
confiant que la collita sia abundant.

Amb unes produccions molt variades,
la majoria procedents del secà:
olives, garrofes, ametlles o avellanes,
vinyes, cereals, i algunes hortes regades,
moltes tecles per tocar.

A mitja tarda i a mig matí,
a l'hora de beure es feia parada,
del canteret d'aigua beviem un bon rajolí,
també un tragueta de la boteta de vi,
per de nou continuar la jornada.

Per a poder pair “l'arròs del tros”
que era el plat emblemàtic de la pagesia,
bona migdiada per gaudir del repòs,
i així alleugerir la fatiga i l'esforç
del feixuc quefer de cada dia.

Els pagesos teníem una guia,
per a saber l'hora d'anar a dinar,
a la roca ja anomenada del migdia,
l'ombra del Sol marcava la línia,
i també les campanes amb el seu repicar.

Igualment amb la meteorologia,
anava en compte l'home del camp,
els trenyins i els núvols eren la guia,
per saber si el mal oratge arribaria,
o si hi haurien trons i llamps.

Quan la broma del riu treia el cap,
coneguda amb el nom de “la gitana”,
sabien que el temps estaria alterat
es pronosticava un clima complicat
amb vent, fred o tramuntana.

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**

Les fases de la lluna eren primordial
per diversos treballs de l'agricultura
per a sembrar llavors eren essencials
escurar l'estable dels animals
i també amb la poda s'hi tenia molta cura.

El pagès que es dedicava a llaurar
tenia un altre especial quefer
a les hores d'anar a menjar,
preparava el “ ranxo “ de l'animal
i li posava l'anomenat “ sibader “.

Machos, mules, i egües
es dedicaven entre altres coses a llaurar,
mentre que els rucs, ases i someres,
carregaven a les seves esquenes,
al pagès i matèria per a traslladar.

Era el món de la pagesia
en tot el seu esplendor,
però a pesar de la carestia,
vivíem plenament la vida,
amb alegria, concòrdia i germanor.

Prenent exemple d'aquells pagesos,
model de tenacitat i esperit,
valents, encoratjats i compromesos,
conformats amb els minsos ingressos,
mirant sempre endavant, amunt i crits.

Avui gairebé hi queden pocs agricultors,
escassos terrenys estan conreats,
invasats de males herbes i matolls,
d'alzines, verdesos i coscolls,
i els javalins tot ho han arrasat.

I amb aquest recull de records,
que ja són memòries del passat,
guardem-les com un preuat tresor,
en el més endins del nostre cor,
amb tot l'amor i humilitat.

Josep Mª Anguera Guitart

**Ajuntament de
Vilanova d'Escornalbou**